

EMBCB-3/2011.
(EMBCB-36/2010-2014.)

J e g y z ő k ö n y v *

az Országgyűlés **Emberi jogi, kisebbségi, civil- és vallásügyi bizottságának**
2011. február 28-án, hétfőn 10 órakor
a Képviselői Irodaház V. emelet 528. számú tanácstermében
megtartott üléséről

**A jegyzőkönyv eredeti hitelesített példánya az Országgyűlés Levéltárában megtalálható.*

Tartalomjegyzék

Napirendi javaslat	3
Az ülés résztvevői	4
Elnöki bevezető, a napirend elfogadása	5
A polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló 1992. évi LXVI. törvény, a magyar állampolgárságról szóló 1993. évi LV. törvény és az anyakönyvi eljárásról szóló 2010. évi I. törvény módosításáról szóló törvényjavaslat (T/2239. szám) (Bizottsági módosító javaslat megvitatása)	5
Dr. Varga Árpád, a Nemzeti Adó- és Vámhivatal elnökhelyettesének meghallgatása a személyi jövedelemadó meghatározott részének az adózó rendelkezése szerinti felhasználásáról szóló 1996. évi CXXVI. törvény alapján felajánlott 1 %-okról tett rendelkező nyilatkozatok tárgyában	9
<i>Dr. Varga Árpád elnökhelyettes (Nemzeti Adó- és Vámhivatal) tájékoztatója</i>	<i>9</i>
<i>Kérdések, megjegyzések, válaszok</i>	<i>10</i>
<i>Szavazás</i>	<i>15</i>
Egyebek	15

Napirendi javaslat

1. **A polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló 1992. évi LXVI. törvény, a magyar állampolgárságról szóló 1993. évi LV. törvény és az anyakönyvi eljárásról szóló 2010. évi I. törvény módosításáról szóló törvényjavaslat (T/2239. szám)
(Bizottsági módosító javaslat megvitatása)**

2. **Dr. Varga Árpád, a Nemzeti Adó- és Vámhivatal elnökhelyettesének meghallgatása a személyi jövedelemadó meghatározott részének az adózó rendelkezése szerinti felhasználásáról szóló 1996. évi CXXVI. törvény alapján felajánlott 1 %-okról tett rendelkező nyilatkozatok tárgyában**

3. **Egyebek**

Az ülés résztvevői

A bizottság részéről

Megjelent

Elnököl: **Dr. Lukács Tamás** (KDNP), a bizottság elnöke

Dr. Gulyás Gergely (Fidesz), a bizottság alelnöke

Szabó Tímea (LMP), a bizottság alelnöke

Berényi László (Fidesz)

Csöbör Katalin (Fidesz)

Demeter Zoltán (Fidesz)

Ékes Ilona (Fidesz)

Gajda Róbert (Fidesz)

Kóvári János (Fidesz)

Révész Máriusz (Fidesz)

Wittner Mária (Fidesz)

Harrach Péter (KDNP)

Varga László (KDNP)

Lendvai Ildikó (MSZP)

Nyakó István (MSZP)

Dr. Gaudi-Nagy Tamás (Jobbik)

Kulcsár Gergely (Jobbik)

Zagyva György Gyula (Jobbik)

Helyettesítési megbízást adott

Csöbör Katalin (Fidesz) megérkezéséig Demeter Zoltánnak (Fidesz)

Farkas Flórián (Fidesz) Berényi Lászlónak (Fidesz)

Kóvári János (Fidesz) megérkezéséig Gajda Róbertnek (Fidesz)

Baracska József (MSZP) Nyakó Istvánnak (MSZP)

Meghívottak részéről

Hozzászólók

Dr. Wetzel Tamás miniszteri biztos (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium)

Dr. Varga Árpád elnökhelyettes (Nemzeti Adó- és Vámhivatal)

Megjelentek

Dr. Balázs Eszter Ágnes főosztályvezető (Nemzeti Adó- és Vámhivatal)

Andrásy Jánosné dr. osztályvezető (Nemzeti Adó- és Vámhivatal)

Demeter Zoltánné

(Az ülés kezdetének időpontja: 10 óra 8 perc)

Elnöki bevezető, a napirend elfogadása

DR. LUKÁCS TAMÁS (KDNP), a bizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Szép jó reggelt kívánok! Tisztelettel köszöntöm képviselőtársaimat és megjelent vendégeinket. Bejelentem, hogy Farkas Flóriánt Berényi László, Csöbör Katalint Demeter Zoltán, Kővári Jánost Gajda Róbert, Baracscai Józsefet Nyakó István helyettesíti. Megállapítom, hogy a bizottság határozatképes.

A napirendi javaslatot kézhez kapták képviselőtársaim. Kérdezem, hogy ki ért egyet a napirendi javaslattal. (Egyhangú.) Megállapítom, hogy a bizottság egyhangúlag elfogadta a mai ülés napirendjét.

A polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló 1992. évi LXVI. törvény, a magyar állampolgárságról szóló 1993. évi LV. törvény és az anyakönyvi eljárásról szóló 2010. évi I. törvény módosításáról szóló törvényjavaslat (T/2239. szám) (Bizottsági módosító javaslat megvitatása)

1. napirendi pontunk a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló 1992. évi LXVI. törvény, a magyar állampolgárságról szóló 1993. évi LV. törvény és az anyakönyvi eljárásról szóló 2010. évi I. törvény módosításáról szóló törvényjavaslatához benyújtott bizottsági módosító javaslat megvitatása. Szeretettel köszöntöm dr. Wetzel Tamás miniszteri biztos urat a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium részéről.

Egyetlen bizottsági módosító javaslatot kell megtárgyalnunk, amit a Nemzeti összetartozás bizottsága nyújtott be. Miniszteri biztos úr a szó.

DR. WETZEL TAMÁS miniszteri biztos (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium): Tisztelt Bizottság! Tisztelt Képviselő Hölgyek és Urak! A hozzám érkezett információk szerint a módosító javaslat nem került időben benyújtásra. Egyébként a kormány nem támogatja.

ELNÖK: Ha egyéni képviselői módosító indítványról lenne szó, akkor valóban nem lenne tárgyalható, bizottsági módosító indítványként viszont igen. A minisztérium nem támogatja. Miért nem?

DR. WETZEL TAMÁS miniszteri biztos (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium): Mivel az egész állampolgársági eljárásból a honosítási okiraton sem szerepel ez az adattartalom, ennek az állampolgársági eljárásban semmiféle relevanciája nincs. Csak egyes későbbi igazolványokon szerepelhet az anyja neve, valamint a személy- és lakcímnnyilvántartásban, ennek megfelelően ez a módosítás nincs jó helyen, ezt ebben a törvényben nem lehet kezelni. De tartalmi kifogásaink is vannak a módosító javaslattal kapcsolatban, mert olyan személyek nevét módosítaná, akik nem vesznek részt az eljárásban, sőt adott esetben már el is hunytak. Ez nemzetközi magánjogi és közjogi tekintetben egyaránt problémákat vethet fel, mert gyakorlatilag olyan külföldi állampolgároknak módosítjuk a nevét, akik nem szerzik meg a magyar állampolgárságot, hiszen erre nincs is módjuk.

ELNÖK: Azt értem, hogy a problémát itt nem lehet megoldani. Az anyakönyvi rendtartási törvényben meg lehet-e oldani?

DR. WETZEL TAMÁS miniszteri biztos (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium): Elvileg igen. A személy- és lakcímnnyilvántartásról szóló törvényhez esetleg hozzá lehet nyúlni, de a nemzetközi magánjogi vetületei akkor is felmerülnek, hiszen az

ügyfél személyes joga a szlovák, román vagy akármilyen jog, ennek megfelelően a magyar hatóságok az ő nevét – merthogy külföldi állampolgár – az ő akarata ellenére nem módosíthatják.

ELNÖK: Ha jól értem a módosító indítványt, arról van benne szó, hogy magyar nyelven is feltüntetésre kerüljön az anyja neve. Én is érzem a rendszerbeli hiányosságot és úgy vélem, hogy ezt az anyakönyvi rendtartásban kellene rendezni, nem pedig ebben a törvényben, hiszen itt a névváltoztatás kérdése mégiscsak felmerül. De fordítsuk meg a dolgot: amikor ő Kovácsból Kovácsová lett, akkor sem kérdezték meg és a személyiségi jogai akkor is sérültek, ennek következtében ha bemutatja az eredeti okiratot, hogy őt Kovácsnak hívták, akkor nem azt mondjuk, hogy az anyakönyvben Kovácsként kell feltüntetni, hanem azt, hogy Kovácsként is. Ezzel a törvénnyel viszont nem nyúlunk hozzá az anyakönyvi rendtartási törvényhez, ezért a dolog a rendszeren belül válik ellentétessé.

Gulyás Gergely alelnök úr!

DR. GULYÁS GERGELY (Fidesz): Ahogy elnök úr is utalt rá, itt nem arról van szó, hogy a hivatalos elnevezést változtatná meg bárki. Ez egy végtelenül kompromisszumos javaslat, amely arra irányul, hogy ha korábban az édesanyjának magyar neve volt, ami nem feltétlenül a saját akaratából változott meg, akkor az elhalálozaskori hivatalos név mellett zárójelben feltüntethető legyen a korábbi magyar elnevezés is. Miniszteri biztos úr említette, hogy az anya nevének a használata ebben az eljárásban nem lényeges, mert sehol nem kell feltüntetni, de később más okiratokba belekerülhet. Melyek ezek a más okiratok és azokra az okiratokra ezt a törvényt kell-e alkalmazni?

DR. WETZEL TAMÁS miniszteri biztos (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium): Más okirat például a személy- és lakcímkártya – azt tervezzük, hogy ez kiadásra kerüljön minden újonnan honosított személy részére –, és ha Magyarországon él az illető, akkor a személyazonosító igazolványban is szerepel az anyja neve. Az útlevélben viszont nem szerepel.

DR. GULYÁS GERGELY (Fidesz): Ha ezt elfogadnánk a törvényben, abból az következne, hogy zárójelben fel kell tüntetni a magyar nevet is.

DR. WETZEL TAMÁS miniszteri biztos (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium): Csak hazai anyakönyvezés esetén, mert minden honosítás után megtörténik a hazai anyakönyvezés. Utána az anyakönyvi jogszabályoknak megfelelően kell a személy- és lakcímnnyilvántartásban megjeleníteni a neveket, tehát a közhiteles alapnyilvántartásokban, és arra az anyakönyvi jogszabályok a megfelelőek.

DR. GULYÁS GERGELY (Fidesz): Ha a magyar név zárójeles feltüntetésének a lehetősége megmarad és majd külön módosítjuk az anyakönyvi rendtartást, akkor a koherencia megteremthető?

DR. WETZEL TAMÁS miniszteri biztos (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium): Igen, de ebben az esetben az a furcsa helyzet állna elő, hogy a honosítási okiraton eddig nem szerepeltettük az anyja nevét, most viszont fogjuk. Bele fog kerülni például az „ovás” Kovácsová név.

DR. GULYÁS GERGELY (Fidesz): E szerint a javaslat szerint ez nem hivatalosan történne, hanem jelképesen.

DR. WETZEL TAMÁS miniszteri biztos (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium): Az anyja neve eddig sehol nem szerepelt a honosítási okiraton. Ha viszont ez a törvényt módosítás így lép hatályba, akkor fel kell tüntetni, mert határozat születik róla. Amit tehát eddig nem kellett feltüntetni a honosítási okiratban, az most bele fog kerülni.

ELNÖK: A javaslat azt célozza, ha az illető az édesanyja eredeti nevét tartalmazó okiratot csatol be, akkor kérheti, hogy az anyja nevét magyarul is feltüntessék. Ez nem névmódosítás. Névmódosítás akkor történne, hogy azt rendelnék el, hogy csak magyarul kell feltüntetni. Ez majdnem olyan, mint amikor egy idegen szót fonetikusán is feltüntetünk, de nem változtatjuk meg az eredeti szót. Az érzelmi és történelmi kérdéseken egy pillanatra túllépve jogi szempontból valóban az volna a korrekt, ha az anyakönyvi rendtartást módosítanánk úgy, hogy minden ilyen esetben az anyja nevének a magyar megfelelője is feltüntethető, mert ez nem jelent névváltoztatást. Azzal egyetértek, hogy ha megváltoztatnánk a nevét vagy másként írnánk, az nem felelne meg a nemzetközi szerződéseknek. De a javaslat lényege nem a névváltoztatásra, hanem a magyar nyelven történő feltüntetésre is vonatkozik, abban viszont egyetértek, hogy ezt az anyakönyvi rendtartásban kellene szabályozni.

DR. WETZEL TAMÁS miniszteri biztos (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium): Így van. Egyébként jogtechnikai szempontból zavart okoz a módosítás azért, mert a 3. § harmadik mondata kifejezetten az 1. §-ra, tehát a névmódosításra utal. A kettő együtt erőteljesen problematikus. Egyébként az édesanya nevének visszamagyarosítása vagy módosítása tekintetében a rendszer az esetek 99 százalékában már most is tudja rendezni a helyzetet. Ha anya és fia együtt nyújtják be a kérelmet vagy bármilyen okirattal tudja igazolni, hogy valamikor magyar neve volt, azt a jelenlegi rendszer is tudja kezelni.

RÉVÉSZ MÁRIUSZ (Fidesz): Tisztelt Bizottság! Én tettem ezt a kompromisszumos javaslatot a Nemzeti összetartozás bizottsága ülésén, amit mindenki támogatott, bár a módosító javaslat nem került megfogalmazásra a bizottsági ülésen.

A dolognak az a lényege, hogy nem névmódosítást kérünk. Megértettük a kormány álláspontját, egy elhalálozott személy nevét utólag nem lehet módosítani, mert az nemzetközi jogi szempontból aggályos. Azt szerettük volna megfogalmazni a módosító javaslatban, hogy ha az anya már elhalálozott és nem tudja kérni nevének a módosítását, de van olyan keresztlevél vagy bármely más hivatalos okirat, amely azt igazolja, hogy valaha magyar neve volt, akkor legalább annyit tegyünk meg – mert ez szimbolikus és fontos kérdés –, hogy zárójelben odaírjuk a nevét magyarul. Ez nem névmódosítás.

Ez a javaslat egyébként tényleg rossz. Az indoklás első fele megállja a helyét. Ebben benne van, hogy a névmódosítást a miniszter engedélyezi, bár a mi álláspontunk szerint ez nem névmódosítás. A másik: a honosítási okiratban – ahogy miniszteri biztos úr is elmondta – ez nem kerül feltüntetésre, viszont fontos lenne, hogy a lakcímkártyán, a személyi igazolványon a Teresa Kovácsová mellett legyen ott zárójelben, hogy Kovács Teréz. Ezzel nem sértünk semmilyen nemzetközi jogot. A feleségem párkányi, így tudom, milyen fontos számukra, hogy az anya ne csak Teresa Kovácsová legyen.

Ha most beadunk egy módosító javaslatot, akkor az egész szavazás csúszik. Ezért kaptam egy olyan ígéretet, ha készítünk egy pontos javaslatot – amely lényegében ugyanezt tartalmazza, tehát benne van, hogy az anya elhalálozott, de van olyan magyar nyelvű okirat, amely az anya magyar nevét igazolja –, akkor egy zárószavazás előtti módosítóban keresztül tud menni, hogy a személyiben és a lakcímkártyán így legyen feltüntetve. Nekem van egy kérdésem, és ettől teszem függővé ennek a javaslatnak a támogatását. A zárószavazás előtti módosító javaslatot koherenciazavar esetén lehet benyújtani. Márpedig ha ezt a javaslatot

elfogadjuk, akkor megnyitjuk a lehetőségét annak, hogy a kormány kijavítsa és egy pontos zárószavazás előtti módosító indítványt fogadjon el. Ezzel kinyilvánítjuk, hogy ez a szándékunk, de ezt pontosítani kell. A másik lehetőség, hogy nem támogatjuk ezt a javaslatot, de a kormány akkor is beterjeszthet egy zárószavazás előtti módosító indítványt. Ez utóbbit én egy picit kockázatosabbnak látom, mert nem kerül koherenciazavar a rendszerbe. Ebből kifolyólag annak ellenére, hogy tudjuk, ez a javaslat nem teljesen pontos, de a szándékunk irányát kifejezi, azt javaslom, most fogadjuk el, a kormány pedig a koherenciazavart egy zárószavazás előtti pontosabb javaslattal ki tudja küszöbölni.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Lendvai Ildikó képviselő asszony!

LENDVAI ILDIKÓ (MSZP): Amit mondani szeretnék, annak szelleme egybeesik azzal, ahogy Révész Máriusz a mondandóját zárta. Közismert, hogy a honosításban és a kettős állampolgárság ilyen típusú megoldásában eltér a véleményünk, de ebben a részletben, hogy valaki egyfajta érzelmi, erkölcsi, emberi elégtételként feltüntethesse az édesanya eredeti születési magyar nevét, egyetértünk. Mi egyébként így is megszavaznánk. De ha fennállnak azok a jogi akadályok, amiket a minisztérium képviselője megemlégett, akkor az egyik megoldás az, amit Révész Máriusz mondott, hogy valamit ki kell találni zárószavazás előttre. Ez persze csak akkor támogatható, ha valóban pontos lesz a szöveg, mert akkor én még nemzetközi bonyodalmat sem látok, mert nem nevet változtat az okirat, hanem feltünteti az eredeti nevet, ezt pedig csak meg lehet tenni. Azt is értem, hogy a honosítási papírban nincs benne az anyja neve és nem feltétlenül azt akarjuk, hogy az összes formájában kerüljön bele. Ezért a másik megoldás az lehetne, ha a kormány e törvény alapján egy másik törvényben meg tud fogalmazni egy olyan javaslatot, amely azt mondja, hogy a honosítást megkapó állampolgár bármely papírjában, ahol amúgy is szerepel az anyja neve, ez az eset előállhasson. Nekem ez is megfelelne.

ELNÖK: Köszönöm. Gulyás Gergely!

DR. GULYÁS GERGELY (Fidesz): Teljes egyetértés kezd kialakulni. Ahhoz, hogy a koherenciazavart előállíthassuk, el kell fogadni ezt a javaslatot, s amikor előállt a koherenciazavar, akkor azt bármelyik technikai megoldással ki tudjuk küszöbölni.

RÉVÉSZ MÁRIUSZ (Fidesz): Ha jól tudom, a törvényben nem ez lenne az egyetlen zárójeles feltüntetés, mert ha valaki Kolozsváron született, akkor be kell írni, hogy Cluj-Napoca, és a törvény lehetőséget ad arra, hogy zárójelben odaírjuk a magyar nevét. Ezt a problémát ennek analógiájára lehet megoldani: Teresa Kovácsová és utána zárójelben hogy Kovács Teréz. Tehát úgy, ahogy ezt a helységneveknél a törvény egyébként is kezeli.

ELNÖK: Köszönöm. Miniszteri biztos úr kíván-e reagálni az elhangzottakra? *(Dr. Wetzel Tamás: Nem.)* Nem kíván.

Ki támogatja a Nemzeti összetartozás bizottsága módosító indítványát? *(Szavazás.)* Megállapítom, hogy a bizottság egyhangúlag támogatja.

Ha a koherenciazavar fennáll, vagy az anyakönyvi törvény módosításával, vagy a záradékba való bevéttel lehet azt kiküszöbölni. Egyébként a jogelvek alapján a későbbi törvény rontja a korábbi törvényt, s ha ellentétbe kerülne az anyakönyvi rendtartással, szerintem értelmezés alapján automatikusan ugyanez el lehet jutni.

Köszönjük szépen a minisztérium képviselőjének a segítségét. Nyilván kapcsolatban maradunk és konzultálni fogunk róla, hogy ezt a helyzetet hogyan kezeljük.

Dr. Varga Árpád, a Nemzeti Adó- és Vámhivatal elnökhelyettesének meghallgatása a személyi jövedelemadó meghatározott részének az adózó rendelkezése szerinti felhasználásáról szóló 1996. évi CXXVI. törvény alapján felajánlott 1 %-okról tett rendelkező nyilatkozatok tárgyában

2. napirendi pontunk dr. Varga Árpád, a Nemzeti Adó- és Vámhivatal elnökhelyettesének meghallgatása a személyi jövedelemadó meghatározott részének az adózó rendelkezése szerinti felhasználásáról szóló 1996. évi CXXVI. törvény alapján felajánlott 1 százalékokról tett rendelkező nyilatkozatok tárgyában. Szeretettel köszöntöm a Nemzeti Adó- és Vámhivatal részéről dr. Varga Árpád elnökhelyettes urat, dr. Balázs Eszter Ágnes főosztályvezető asszonyt és Andrásy Jánosné osztályvezető asszonyt. Az 1 százalékok felhasználásáról kell tárgyalnunk, majd utána arról kell határoznunk, hogy a beszámolót jóváhagyva hozzájárulunk-e ahhoz, hogy a honlapjukra felkerüljön az 1 százalékok felosztása.

Megadom a szót dr. Varga Árpád elnökhelyettes úrnak.

Dr. Varga Árpád elnökhelyettes (Nemzeti Adó- és Vámhivatal) tájékoztatója

DR. VARGA ÁRPÁD elnökhelyettes (Nemzeti Adó- és Vámhivatal): Tisztelettel köszöntöm a bizottság tagjait és köszönjük a lehetőséget, illetve a kötelezettségnek való megfelelést, hiszen már tizennegyedik éve megvan ez a kötelezettség, és tizenégy éve mindig eljövünk és elmondjuk, hogy mi is történt az 1 százalék, illetve az 1 plusz 1 százalék kapcsán. Engedjék meg, hogy hadd mondjak egy-két olyan jellemző dolgot erről az anyagról, ami orientálhatja önöket.

Személyi jövedelemadó-bevallást különböző formában 4,5 millió magánszemélytől várunk, ezek közül mintegy 3,5 milliónak módja van arra, hogy rendelkezzen az 1 százalékról, illetve az 1 plusz 1 százalékról. Tavaly 1,9 millióan rendelkeztek is, ebből az látszik, hogy van még tartalék ebben a körben, hiszen a magánszemélyek egy része még nem él ezzel a lehetőséggel. Zárójelben szeretném megjegyezni, érdekes módon azt tapasztaljuk, hogy azok, akik a technika modernebb vívmányait alkalmazzák és elektronikusan adják be a bevallásukat, vagy pedig az interneten töltik le és úgy küldik be hozzánk, lényegesen magasabb számban rendelkeznek az 1 százalékról, mint azok, akik hagyományos módon nyújtják be a bevallásukat, akár papíralapon, akár a munkáltatóval történő elszámolás formájában. Az elektronikus, illetve az úgynevezett 2D-s megoldás elterjedése is arra enged következtetni, hogy a jövőben talán majd nő azok száma, akik így nyújtanak be bevallást.

Annak ellenére, hogy tavaly néhány tízezer fővel kevesebben adtak be bevallást, azt tapasztaltuk, hogy mégis többen nyilatkoztak az 1 százalékról, és annak ellenére, hogy a tavalyi bevételek csökkentek – s most nemcsak a gazdasági válságra kell gondolni, hanem arra is, hogy az adótörvények változtak, ebből kifolyólag a kötelezettség is csökkent –, a teljes nyilatkozott összeg megegyezett a tavalyelőttivel, mind a két évben 17,2 milliárd forint volt. Hogy mi lesz jövőre? Ha csökken az adókulcs és kevesebb lesz az szja-bevétel, akkor az 1 százalékok összege is értelemszerűen kevesebb lesz.

Több mint 30 ezer olyan civil szervezettel vagyunk kapcsolatban, amelyeknek lehetőségük van arra, hogy kérjenek 1 százalékot. Ezeknek a szervezeteknek a nyilvántartása, folyamatos nyomon követése – hogy megfelelnek-e a feltételeknek – egész komoly feladat. A közvélemény számára nyilván elgondolkodtató, hogy az 1 százalékból 185 egyház részesülhet, hiszen az igencsak furcsa, hogy Magyarországon minden 50 ezer emberre jut egy egyház. Nem tisztem erről beszélni, de akaratlanul is megfogalmazódik az emberben, lehet, hogy valamilyen előnyt kívánnak maguknak biztosítani azok, akik elhatározzák, hogy ilyen-olyan-amolyan egyházat alapítanak. Ez persze jogalkotási kérdés. Azt is kötelességünk nyomon követni, hogy akik részesültek az 1 százalékban, azok valóban úgy használták-e fel ezt a pénzt, ami a törvény céljaival egyezik. Az ellenőrzési tapasztalatok azt mutatják, hogy nagy többségében igen, és arról sem szabad megfeledkezni, hogy minden civil szervezetnek el

kell számolnia arról, hogy a megkapott összeget hogyan használta fel, aki pedig nem számol el – mert ilyen is előfordul –, az tavaly óta kizárja magát a következő évi rendelkezésből. Ez a szankció nyilván arra kötelezi az érintetteket, hogy megtegyék a kötelezettségüket.

Egy elég részletes anyagot sikerült a kollégáknak összeállítani. Az engedélyüket kérem ahhoz, hogy amennyiben a jelentést el tudják fogadni, akkor azt az internetes honlapunkra feltegyük, ugyanúgy, ahogy az 1 százalékokkal kapcsolatos minden egyes nyilvános dolgot felteszünk, így a Nemzeti Adó- és Vámhivatal honlapján láthatják az összes olyan egyházat és civil szervezetet, amelyek részére felajánlásokat lehet teljesíteni. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm. Ki kér szót? Wittner Mária képviselő asszony!

Kérdések, megjegyzések, válaszok

WITTNER MÁRIA (Fidesz): Köszönöm a szót. Négy-öt történelmi egyház van Magyarországon, minden más szekta gazdasági vonalon épült be, pontosan azért, hogy az országból kivigyék a pénzt. Ezt nyomon lehet követni. Tehát a szektákon keresztül is adózunk a külföld felé, ezen pedig valahogy változtatni kellene.

Nekünk '56-osoknak van egy alapítványunk, amely 1996 óta működik. Ennek megvan az alapszabálya, amely szerint azokat támogatjuk minden év október 23-án, akik rá vannak szorulva – bár az erre rendelkezésre álló keretünk csökkent –, ezenkívül '56-os filmek létrehozását és könyvek kiadását támogatjuk, pont azért, mert az iskolában szinte semmit nem tanítanak '56-ról, legalább ezen keresztül ismerjék meg minél többen '56-ot, Magyarország egyik legfontosabb történelmi eseményét. Egy alkalommal felajánlottam az alapítványunknak az 1 százalékomat, de ebből akkora hercehurca kerekedett, hogy az alapítványi titkár azt mondta, inkább lemond róla, mert még a nem tudom mit is be kellett szerezni. Az alapítvány minden évben benyújtja az adóbevallását, tisztességesen működik, még soha semmilyen probléma nem volt vele, minden évben megvan az éves beszámoló az alapítók és a kurátorok felé egyaránt, ami épp a napokban történt meg. Szeretném megkérdezni, nem lehetne-e valamilyen könnyítést tenni ezen a téren, mert itt kifejezetten '56-tal kapcsolatos tevékenységek vannak.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Révész Máriusz képviselő úr!

RÉVÉSZ MÁRIUSZ (Fidesz): Romániában is van ilyen felajánlás, bár ott ez 2 százalék. Van azonban egy alapvető különbség a román és a magyar rendszer között, mégpedig az, hogy Romániában mindenki pontosan tudja, megérkezett-e a pénze az alapítványhoz. Ott az alapítvány tudja, hogy kik ajánlották fel neki a 2 százalékat, és a felajánlók is tudják, hogy megérkezett-e a pénzük az alapítványhoz. Én értem, hogy fontos az adatvédelem, de szerintem ezen a területen is átestünk a ló túlsó oldalára.

ELNÖK: Ne haragudjon képviselő úr, de most a beszámolóról tárgyalunk.

RÉVÉSZ MÁRIUSZ (Fidesz): Igen, de az 1 százalékos felajánlások kapcsán ezt elég fontosnak érzem. Ha már végre az 1 százalékokról beszélünk, akkor szeretném elmondani, rossz az a rendszer, hogy felajánljuk az 1 százalékat, de se az nem tudja, hogy az 1 százalék megérkezett-e címzetthez, aki kapta, se az, aki adta. Nem látnák-e érdemesnek megfontolni, hogy ezt tegyék átláthatóvá? Ha valaki egy olyan szervezetet támogat, amelynél kínos lenne, ha nyilvánosságra kerülne a neve, akkor azt ne támogassa. Szerintem az átláthatóság nagyon fontos lenne.

Köszájon forog, hogy az egyik legnagyobb 1 százalékos támogatást kapott alapítvány – amelynek a hirdetéseivel most is tele van a város – igen rossz hatékonysággal használja fel a pénzt. Persze akik benne vannak az alapítványban, azok szempontjából a hatékonyság nem annyira rossz. Nem akarom konkrétan megnevezni az alapítványt, de szerintem pártállásra való tekintet nélkül mindenki, az összes újságíró tudja ebben a teremben, hogy melyik alapítványról beszélek, ebben a kérdésen mégsem történik évek óta semmi. Nem lehetne-e kicsit szigorúbban megnézni az alapítványokat? Amerikában egy nagyon fontos mérőszám – amit közzé is szoktak tenni –, hogy 1 dollárból hány cent ment a cél támogatására és hányat fordított az alapítvány a működésére. Ha 100 millió forintoként 70 milliót elműködnek és csak 30 millió megy az adott cél támogatására, az nem igazán jó hatékonyság. Nem lehetne-e eltolni abba az irányba a rendszert, hogy a működési költségekre fordított összeg legalább az 1 százalékos felajánlások kapcsán megjelenjen? Azt hiszem, ez társadalmi érdek lenne. Köszönöm.

ELNÖK: Aki megnézte a jogalkotási terveket, az tudja, hogy rövidesen egy új civil- és egy új egyházi törvény készül. E törvények készítésekor mindenképpen támaszkodnunk kell majd az APEH, illetve jogutódja, a Nemzeti Adó- és Vámhivatal tapasztalataira. Az itt felmerült kérdéseket majd akkor kell megoldani, hiszen elég furcsa lenne, ha a jogalkotó azt kérdezné, hogyan kell jogot alkotni, mert az a jogalkotó kötelessége.

Még egy dolgot hozzátennék az elhangzottakhoz. A civil szférában mintegy kétharmad részben az alapítványok fogják az 1 százalékokat megkapni, holott nem biztos, hogy ezek klasszikusan a civil szférába tartoznak, mert lehet, hogy többségében csak egy gazdálkodási forma az alapítvány, ami nem a személyi egyesülést vagy a közösségépítést szolgálja. Révész Máriusz is felvetette, hogy milyen módon lehetne az alapítványokat szigorúbban ellenőrizni, ami szerintem is fontos lenne.

Van egy olyan egyház, amelyik egy gazdasági tevékenységet folytató telephelyen van bejegyezve, és ez az egyház az 1 százalékos felajánlások nyomán a negyedik legtöbb pénzt kapta. Ilyen esetben van-e lehetősége a hatóságnak ellenőrzést végezni?

Kövári János képviselő úrnak adom meg a szót.

KÖVÁRI JÁNOS (Fidesz): Legnagyobbrészt egyetértek azzal, amit Révész Máriusz képviselőtársam az előbb elmondott. Még ha nekünk is a feladatunk, nem baj, ha jegyzőkönyvbe vesszük, ennyi idő után kell, hogy legyenek tapasztalatai az 1 plusz 1 százalékos felajánlásoknak.

Szeretnék feltenni egy kérdést is. A 118 ezer érvénytelen nyilatkozat nagyon sok, és ezek száma évek óta nem igazán csökken. Önök nyilván tudják, hogy mik a jellemző hibák, amiken kommunikációval vagy megfelelő felvilágosítással bizonyára lehetne javítani. Tavaly például 657 millió forint felajánlás vészett el a semmibe valószínűleg formai hibák miatt annak ellenére, hogy nem túl bonyolult kitölteni a felajánlásra szolgáló szelvényt. Szeretném tehát megtudni, hogy mik a jellemző hibák, mert ezek számunkra fontos tanulságok lennének. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm. Harrach Péter képviselő úr!

HARRACH PÉTER (KDNP): Mielőtt a kérdésem feltenném, hadd mondjak két megjegyzést magunknak. Az egyik: az egyházi törvény módosítása valóban sürgős feladat, hiszen a lista alján csupa olyan gyanús egyház található, amelyek nyilván nem egyházi tevékenységet folytatnak. De lehet, hogy nemcsak a lista alján található ilyen egyházak. A másik megjegyzésem az, hogy ha jól tudom, a kiemelt költségvetési előirányzat a törvény szerint csak egy lehetne, itt pedig kettőt látok. Valóban jól tudom?

A rendelkezés érvényességével kapcsolatban én is sokallom ezt a számot és ezt az összeget. Nem szeretném untatni egyéni példával a bizottság tagjait, de én is úgy jártam, hogy érvénytelennek minősítették a felajánlásom, pedig abban a hitben ringatom magam, hogy ki tudok tölteni egy adatlapot. Egy olyan adminisztratív hiba miatt nem került továbbításra a felajánlásom, ami végül is a hivatal hibája volt és nem az enyém. Úgy érzem, hogy ezen a területen van mit javítani. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Most a kérdések megválaszolása következik.

DR. VARGA ÁRPÁD elnökhelyettes (Nemzeti Adó- és Vámhivatal): Köszönöm szépen. Hogy milyen adatokat kell bejelenteni? Szeretném hangsúlyozni, mi csak azokat az adatokat kérhetjük, amiket a törvény előír, mert mi egy szolgálólány vagyunk. Ennek megfelelően kellett elkészíteni ezt a háromoldalas adatlapot, amin értelemszerűen nem kell mindenkinek mindent kitöltenie, de mindig úgy kell megcsinálni az adatlapot, hogy bárki, akinek valamelyik kategóriába beleesik a tevékenysége, ki tudja tölteni. Ha ki akarjuk szűrni, hogy olyanok ne kapjanak ilyen támogatást, akik arra érdemtelenek, akkor ragaszkodni kell a törvényi előírásokhoz, nekünk pedig le kell képeznünk a törvényi feltételeket.

Mi lennének a legboldogabbak, ha az 1 százalékos felajánlások feldolgozása egy egyszerű folyamat lenne. Amikor adminisztrációcsökkentésről beszélünk, mindig fel szoktam tenni egy ábrát a slide-okra, amelyik így néz ki – nem biztos, hogy messziről is látják –, ez az 1 százalék feldolgozásának a menete. Ahhoz, hogy törvényesen járjunk el, már a kezdet kezdetén, amikor kinyitjuk a borítékot, a kollégák nem láthatják, hogy mi van a borítékban belül és mi van a borítékban kívül. Ez a kettő nem kapcsolódhat össze. Az egész rendszer három felé megy szét – 1 százalék, még 1 százalék és bevallás –, s az adatvédelmi szabályok miatt ezeket nem ismerheti meg senki. Ezt csak akkor lehet visszagöngyölni, ha valaki vitatja és bírósághoz fordul. Ez mindig is így volt, és az ombudsman is meg van vele elégedve. Mivel teljesen zárt a rendszer, nagyon nehéz a feldolgozás, de tényleg senkiről nem lehet megtudni, hogy melyik alapítványnak vagy melyik egyháznak ajánlott fel.

Az, hogy megtudja, kapta vagy nem kapta: az a szervezet, amelynek felajánlottak, értesül arról, hogy nem felelt meg a feltételeknek. Van olyan szervezet, amelyik – amikor megküldjük neki, hogy mennyit kapott – már be se adja azt az adatlapot, amelyen kérné az összeget, márpedig ha nem adja be, akkor ez egy érvénytelen dolog lesz. A magánszemély arról, hogy érvénytelen a felajánlása, akkor értesül, ha elektronikusan nyújtja be a bevallását, mert akkor a bevalláskor megjelölheti, hogy erről visszajelzést kér. Hatszázezer emberről beszélünk, mint lehetőségről, ez a 4 millióhoz képest nem túl jelentős. Jogszabály kérdése ennek a megváltoztatása.

Az ellenőrzésnél az okozza a nehézséget, hogy – ha jól emlékszem – három évvel ezelőtt változott meg a szabályozás úgy, hogy működési költségre is lehet fordítani ebből az összegből. Ettől kezdve nehéz azt vizsgálni, hogy mire fordítják a befolyó pénzt, de azért elvi síkon ezt is megnézik a kollégák. Egy dolog az, hogy miről beszél a közvélemény, s egy másik dolog az, hogy milyen adatok állnak az adóhatóság rendelkezésére és mit tud bizonyítani, mert erről van szó. Egy ellenőrzésnél bizonyítanunk kell azt, hogy nem a törvénynek megfelelően használta fel valaki a pénzt. Én nagyon szépen megköszönök minden olyan jelzést, amely konkrétumokat tartalmaz és segíti az adóhatóság munkáját. Nekünk természetesen az a dolgunk, hogy ezt megtegyük.

Tavaly két kiemelt költségvetési előirányzat volt, a parlagra és a nemzeti tehetségprogram, az idén viszont csak egy van, mert a parlagra kikerült innen. Sajnos azonban később került ki a parlagra és aki papíralapon kapta meg a bevallását, annál még jelentkezik a parlagra is. Az interneten december huszonvalahányadikán került módosításra a jogszabály, amikor már készen voltunk az 53-as bevallásokkal, mert azt január 1-jétől biztosítanunk

kellett a magánszemélyek részére. De, mondom, az interneten ez rendben van és az adóhatóság honlapján is fent van, hogy parlagrafü-mentesítésre már nincs ilyen lehetőség. Mivel kevés volt rá az igény, ezt az összeget is a másokra fordítjuk.

Az anyag 19. oldalán részletesen felsoroljuk, hogy melyek a legfőbb érvénytelenségi okok. Azzal nem tudunk mit kezdeni – s 40 ezer ilyen van –, akinek adótartozása van. Helyettük nem adhatjuk oda ezt a pénzt. Vannak persze technikai problémák is, hiszen előfordul, hogy rossz számot írnak be, vagy – mint az előbb is mondtam – vannak olyan adózók, akik egyszerűen nem kérték, hogy részesüljenek ebből az összegből, mert olyan kicsinek ítélték a nekik járó pénzt, és azt gondolták, többbe kerül a sajtóban közzétenni egy beszámolót, hogy mire fordították a pénzt, mint amennyit kapnak. Azt is tudni kell, hogy egy alapítvány könyvelőjét nem hasonlíthatjuk össze egy gazdasági szervezet gazdasági vezetőjével, mert ott az elvárhatóság egész más. Ezért próbálunk velük liberálisabban együttműködni, hiszen az ő ismereteik nem olyanok, mint egy vállalkozási szférában működő könyvelőé, akitől elvárható, hogy pontosan mit és hogy csináljon.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Varga László képviselő úr!

VARGA LÁSZLÓ (KDNP): Az egyházakra vonatkozóan már elhangzott, hogy az új vallásügyi törvény ezen valamit változtat. Ugyanakkor az 1 százalékos felajánlásával kapcsolatban tisztelettel kérdezem, önöknek, akik naponta foglalkoznak ezzel, van-e olyan módosító javaslatuk, valamilyen gondolatuk vagy elképzelésük, hogy hogyan lehetne az 1 százalékos felajánlást sokkal egyszerűbbé tenni. Az elektronikus formában már megjelenik az egyszerűsítés, mert ott automatikusan kidobja a gép, de a papíralapúnál van-e elképzelésük az egyszerűsítésre. Az viszont már törvényhozói kérdés, hogy valóban ennyire kötelező-e nekünk megőrizni ennek a titkosságát.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Wittner Mária képviselő asszony!

WITTNER MÁRIA (Fidesz): Kissé furesának tartom, hogy az 1 százalékos felajánlásból működési költségek is fedezhetők. Véleményem szerint ha valaki nem tud működni az 1 százalékos felajánlás nélkül, akkor ne hozzon létre alapítványt, se mást. Tavaly olvastam a sajtóban, hogy egy beteg gyermeknek gyűjtöttek a külföldi gyógyítására, majd végén kiderült, hogy a befolyt több mint 1 millió forintból 280 ezret fordítottak a gyerek gyógyítására – ez persze kevés volt –, mert a több kellett az alapítvány működésére. Most a gyerek gyógyítására gyűjtünk vagy az alapítvány működésére? Ez azért nonszensz és embertelen!

ELNÖK: Köszönöm. Révész Máriusz!

RÉVÉSZ MÁRIUSZ (Fidesz): Az 1 százalékos áttekinthetősége mellett érvelnék. Van egy nagyvállalkozó ismerősöm, aki egy református iskola alapítványának tavalyelőtt felajánlotta az 1 százalékat, s onnan vette észre, hogy nem érkezett meg az iskolához a pénz, hogy a református iskola összesen kevesebb pénzt kapott, mint amennyi az ő felajánlása volt. Utána hosszú levelezésbe kezdett az APEH akkori vezetőjével és valahogy tisztázták a dolgot. Egyébként nagyon sok magyar állampolgár sosem tudja meg, hogy megérkezik-e a pénze oda, ahova szánta, vagy nem érkezik meg. Ez biztos, hogy nem jó így. Én nagyon határozottan leteszem a voksom az áttekinthetőség mellett. Nekem a román rendszer általában nem tetszik jobban, mint a magyar, de ott az is tudja, hogy megérkezett a pénz, aki kapja és az is, aki adja, ezért az nekem szimpatikusabb.

Én is hadd meséljem el a saját esetemet, mert biztos vagyok benne, hogy ez nem egyedi probléma, bár nekem sikerült elérnem, hogy az 1 százalékot végül átutalják. Az történt, hogy volt 800 forint adótartozásom, az APEH-től kaptam két csekket, a 800 forintot becsülettel befizettem, majd kaptam egy levelet, hogy az 1 százalékos felajánlásom adóhátralék miatt nem tudják figyelembe venni. Annyi történt, hogy a 800 forintot nem az szja-csekken, hanem a fölötte lévő tb-csekken fizettem be. Ezek után a tb-nél volt 800 forint túlfizetésem, az szja-nál meg 800 forint mínuszom – biztos vagyok benne, hogy ez nem egyedi probléma, ilyen mással is előfordul –, ezért az 1 százalékomat nem kapta volna meg az általam kedvezményezettnek megjelölt szervezet. Önmagában ezt is problémának érzem, de mondjuk azt, hogy részben én voltam a hibás.

A működési költséggel kapcsolatban szeretném elmondani, szerintem az teljesen normális, hogy egy alapítványnak, különösen ha nagyobb, van működési költsége, csak az a kérdés, hogy ez a működési költség mennyi, 10, 20 vagy 70 százalék. Ha az forog közzájón, hogy az egyik alapítvány kuratóriumi elnöke 30-40 milliót érő Mercedesszel jár, amit évente lecserél, akkor az biztos, hogy nincs rendjén. Javaslom megfontolni annak tisztázását, hogy egy alapítványnál működésre mennyi mehet el, 10, 20 vagy 30 százalék, egyáltalán hogy mi a működés, és a 30 százalékot bizonyos összeghatár felett érdemes lenne lejjebb szorítani, mert ha egy alapítvány 400 millió forint támogatást kap, akkor annak a 30 százalékából elég tisztességesen el lehet működtetni. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Nyakó István képviselő úr!

NYAKÓ ISTVÁN (MSZP): Jó, hogy ez a téma asztalra került, bár tudom, hogy a kollégák jogalkalmazók, akik azokat a törvényeket alkalmazzák, amiket mi itt meghozunk. Viszont van nekünk egy ellenőrzési albizottságunk, amelyik a törvények hatályosulását, érvényesülését köteles vizsgálni. Most rengeteg olyan kérdést tettünk az asztalra, amelyek ennek a bizottságnak a hatáskörébe tartoznak, a jogalkalmazók meg hajtják végre azokat a törvényeket, amelyeket meghoztunk, vagy ha módosítunk rajtuk, akkor meg azokat. Egyébként mind igaz volt, amit mondtatok. Köszönöm.

ELNÖK: Mivel reményeim szerint az egyik törvény még ebben a félévben, de ebben az évben mind a két törvény – a civilekről és az egyházakról szóló törvény is – elének kerül, azt javaslom, vegyük igénybe azt a szakmai segítséget, ami az 1 százalékos felajánlások között a civil szférában is és az egyházak között is rendet tud tenni. Már most jelzem, hogy a hatóság észrevételét a törvényalkotás során mindenképpen igénybe kívánjuk venni.

Elnökhelyettes úré a szó.

DR. VARGA ÁRPÁD elnökhelyettes (Nemzeti Adó- és Vámhivatal): Nekünk nyilván az a legjobb, ha az 1 százalék szabályozása egyszerűbb megoldásra nyújt lehetőséget, ezért megköszönünk minden olyan dolgot, ami az egyszerűsítés irányába hat, de természetesen nem a mi feladatunk eldönteni, hogy milyen adatvédelmi, titkossági kritériumokat határozzon meg a jogalkotó. Előrelépés az, hogy most már a bevallás része lehet az 1 százalék, mert ez növelte a hatékonyságot.

Szeretnék kitérni a megfizetettségre is. Ha az adózás rendjéről szóló jogszabály azt mondja, hogy az 1 százalék szempontjából a megfizetettséget ugyanúgy kell tekinteni, mint a késedelmi pótlék szempontjából, nevezetesen ha az egyik adónemen túlfizetés van, a másikon meg mínusz, akkor a kettő egyenlegét kell nézni és nem kell pótléket felszámítani. Itt viszont nem ezt mondja a jogszabály, ezt kifejezetten a személyi jövedelemadóra hegyezi ki, ami azt jelenti, hogy ha az áfát nem fizetem meg, attól a személyi jövedelemadót még oda fogom adni, de ha a személyi jövedelemadót nem fizetem meg, akkor nem adom oda. Azt

megígérhetem, hogy csekket nem fog kapni, képviselő úr, mert a csekk hatékonysága mára annyira rossz lett, hogy az idei bevalláscsomagból már teljesen el is hagytuk, és ez mintegy 40 millió forintos megtakarítást jelent nekünk. Persze nyilván lesznek olyanok, akik ezen fel fognak háborodni és változatlanul csekket fognak kérni. Ők vagy az ügyfélszolgálaton, vagy az interneten igényelhetnek ilyet. Úgy tűnik, hogy elmentünk az elektronika, a banki utalások, a POS terminálok irányába, ezért van ez a dolog. Köszönöm szépen.

Szavazás

ELNÖK: Köszönöm szépen. Ki fogadja el a Nemzeti Adó- és Vámhivatal beszámolóját és hozzájárul ahhoz, hogy a beszámoló az elfogadást követően a honlapokra felkerüljön? *(Szavazás.)* Megállapítom, hogy a bizottság a beszámolót egyhangúlag elfogadta és hozzájárult a beszámoló honlapra való felkerüléséhez.

Köszönöm a megjelenésüket, és a továbbiakban a törvényalkotásnál is számítunk a segítségükre.

Egyebek

3. napirendi pontunk az egyebek. Van-e az egyebek között bárkinek bármilyen kérdése, közlendője, bejelentenivalója? *(Nincs jelentkező.)* Nincs.

Megköszönöm a megjelenést, az ülést bezárom.

(Az ülés befejezésének időpontja: 11 óra)

Dr. Lukács Tamás
a bizottság elnöke

Jegyzőkönyvvezető: Soós Ferenc